

efter forhandlingsleder og fredsmæglere kom til Beograd, men forgæves. Alle veje blev prøvet, før NATO greb ind.

Det var nødvendigt, og det er nødvendigt med de flyaktioner og bombninger, der nu er i gang. Der var ikke andre udveje. Derfor greb vi ind. Derfor er vi i Danmark med til at løfte den opgave, som de andre er det.

Vores mål er enkelt. Kosovoalbanerne skal kunne vende tilbage til deres eget land – ikke mere, ikke mindre. Det mål har vi tilfælles med alle i Europa, ikke alene i Vesteuropa, men i hele Europa, med USA, med Japan og med Canada. Det bekræftede vi entydigt hinanden i under NATO's 50-års-jubilæum i Washington.

Derfor vil jeg gerne sige, at det er fantastisk vigtigt, at vi i Folketinget med så bredt et flertal, som tilfældet er, kan holde sammen om det klare signal, at vi ikke giver op. Det ville være forkert, og det ville være utilgiveligt i lyset af den brutalitet, som den serbiske ledelse udviser i disse uger, hvis vi gav op. Derfor er Milosevic og hans generaler ikke alene isoleret militært, men de er også isoleret politisk.

Men der er lang vej endnu. Vi må stadig væbne os med tålmodighed. Det tager tid, for vi er oppe mod folk, der tænker anderledes, der handler anderledes end efter vores almindelige målestok. Forhandlinger om en tilbagetrækning af det serbiske militær og standsning af overgrebene mod flygtningene trækker ud. Derfor må flyaktionerne fortsætte. De vil standse i morgen, hvis Milosevic standser i morgen, men de må fortsætte, indtil overgrebene er standset og folkene kan vende tilbage i tryghed til deres eget land.

Samtidig med vores pligt til at deltage i det militære pres for at standse den serbiske udrensning må vi gøre det i Danmark, vi jo i grunden er allermest kendt for: at hjælpe humanitært, først og fremmest i nærområdet, i Albanien, i Makedonien og i selve Kosovo. Vi gør allerede en stor indsats – den største målt pr. indbygger – og behovet er stadig enormt.

Og igen, det handler dybest set meget enkelt om, at humanismen er det vigtigste, at ansvaret for andre end os selv er det vigtigste, vores fælles værdi.

Der kommer en dag, hvor den serbiske ledelse ikke længere er i stand til at fastholde sit jerngreb om folk i Kosovo. Der kommer en dag, hvor de folk kan vende tilbage til deres land under international beskyttelse. Her skal vi

være med igen til at løfte den næste store opgave.

På en mærkelig måde har Kosovo åbnet ikke alene vores øjne, men jeg tror hele Europas og USA's øjne for, hvad det virkelig gælder. Midt i katastrofen på Balkan er der måske alligevel et eller andet sted visse ændringer i udviklingen, som antyder, at der måske inden for rækkevidde er et stærkere svar på alle de erfaringer, vi har fra årene efter den kolde krig. Måske er det konturerne af et nyt internationalt samarbejde med stærkere værdier, vi ser foran os.

FN's generalsekretær har i en tale for nylig til FN's Menneskerettighedskommission sagt det tydeligt og klart, og jeg citerer:

»Vi kan ikke acceptere en situation, hvor folk inden for et lands grænser brutaliseres, massedeporteres, slås ihjel. Det ville være stik imod FN's forpligtelser i det 21. århundrede. FN's pagt må aldrig blive gemmestedet for masse-mordere.«

Jeg tror ikke, noget demokratisk menneske kan være uenig med FN's generalsekretær, men det er vigtigt at gøre sig klart, at vi i virkeligheden er i gang med at skrive et nyt kapitel i den internationale folkeret.

Jeg synes, at dette århundrede har leveret ét klart budskab til os alle i internationalt arbejde: at grænsernes ukrænkelighed ikke har sikret humanismen og menneskeligheden for os alle. Det er lige præcis i det lys, vi også skal se de store forandringer i NATO og i det europæiske samarbejde, som det forløbne folketingsår har vist os, og det er lige præcis i det lys, det er så vigtigt, at vi ser perspektivet i det europæiske samarbejde i de kommende år.

Når vi kommer hjem fra topmødet i Køln den 4. juni, har vi haft i alt seks EU-topmøder siden dette folketingsårs start. Hertil kommer, at NATO holdt sit topmøde i Washington i april. Det står fuldstændig klart, at Kosovokrisen og de internationale beslutninger på topmøderne gennem folketingsåret har forstærket grundlaget for den meget aktive danske udenrigspolitik, som regeringen fra starten har lagt afgørende vægt på. Det er derfor, vi skal være forrest. Det er derfor, vi skal være aktive.

Jeg siger det også af en anden grund. I dette årti har vi fået skabt et nyt fundament for hele Europa. Der kan være store sager, og der kan være små sager, og der kan være enkeltsager, også her i Folketingssalen, men det, der sker lige nu, er vigtigere end så meget andet. Det er vel at mærke et Europa, hvor der er plads til al-